

Bruxelles, 15.7.2015
COM(2015) 345 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Revizuirea Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic

{SWD(2015) 143 final}

1. SCOPUL RAPORTULUI

Directiva privind etichetarea energetică (2010/30/UE)¹ impune Comisiei să evalueze eficacitatea directivei și să transmită un raport în acest sens Parlamentului European și Consiliului până la 31 decembrie 2014. De asemenea, directiva impune elaborarea, până la 19 iunie 2015, a unui raport privind delegarea competențelor și a unei sinteze a rapoartelor naționale de supraveghere a piețelor, pe care statele membre trebuie să le prezinte o dată la patru ani.

Raportul din 2012² referitor la revizuirea Directivei privind proiectarea ecologică (2009/125/CE)³ a conchis că nu este necesară revizuirea imediată a directivei respective, dar că aspecte specifice pentru care, la momentul revizuirii, nu au fost disponibile informații suficiente, ar putea fi reevaluate în cadrul revizuirii Directivei privind etichetarea energetică, în 2014, cum ar fi eficacitatea măsurilor de punere în aplicare și a standardelor armonizate, precum și o mai strânsă coordonare la punerea în aplicare a celor două directive.

Prezentul raport îndeplinește cerințele menționate.

2. EVALUAREA EFICACITĂȚII, A EFICIENȚEI, A COERENȚEI, A VALORII ADĂUGATE DE UE ȘI A RELEVANȚEI.

Obiectivele Directivelor privind etichetarea energetică și privind proiectarea ecologică sunt:

- creșterea eficienței energetice a produselor și a nivelului de protecție a mediului;
- libera circulație a produselor cu impact energetic în Uniunea Europeană;
- furnizarea de informații către consumatori, astfel încât aceștia să poată alege produsele mai eficiente.

Evaluarea politicilor⁴ a condus la următoarele concluzii:

1. Măsurile luate privind proiectarea ecologică și etichetarea energetică sunt eficace, în sensul că duc la economii tangibile și substanțiale de ordin energetic și financiar. Evaluarea ex post realizată în timpul revizuirilor măsurilor specifice de etichetare energetică introduse în anii 1990 a indicat o trecere rapidă a pieței către modelele mai eficiente în cazul majorității grupurilor de produse etichetate. Se estimează că punerea în aplicare a celor două directive a dus la economii de 175 Mtep de energie primară pe an până în 2020 (circa 15 % din aceste economii se datorează măsurilor de etichetare energetică, ținând seama de faptul că aproximativ jumătate dintre grupurile de produse sunt acoperite doar de măsurile de proiectare ecologică). Aceasta reprezintă o economie de circa 19% față de

¹ JO L 153, 18.6.2010, p. 1.

² COM(2012) 765 final.

³ JO L 285, 31.10.2009, p. 10.

⁴ A se vedea Raportul de evaluare al Comisiei [SWD(2015) 143].

consumul de energie obișnuit pentru produsele respective. Cele două politici vor asigura realizarea a aproape jumătate din obiectivul de eficiență energetică de 20 % propus pentru anul 2020. Dependența de importurile de energie s-ar reduce cu 23% pentru gazul natural și respectiv cu 37 % pentru cărbune. În total, se estimează că măsurile actuale legate de proiectarea ecologică și de etichetarea energetică îi vor ajuta pe consumatorii finali ai produselor să economisească 100 de miliarde EUR pe an în 2020, grație unor facturi de utilități reduse (ceea ce înseamnă economii de 400-500 EUR anual pentru fiecare gospodărie).

2. Nu există obstacole în calea circulației produselor cu impact energetic pe piața internă a Uniunii Europene.
3. Beneficiile depășesc costurile, atât pentru întreprinderi, cât și pentru societate în ansamblu. În vreme ce costurile legate de îndeplinirea cerințelor și de etichetare le vor reveni în prima etapă producătorilor, ele le vor fi trecute apoi consumatorilor finali (gospodării și alte întreprinderi), care beneficiază de economiile financiare rezultate din economiile de energie, care depășesc cu mult costurile directe de achiziționare. Nu sunt disponibile date detaliate pentru UE în ansamblu. Pentru Regatul Unit, raportul cost-beneficiu a fost estimat la 3,8 pentru reglementările în vigoare din 2012⁵.
4. Marea majoritate a consumatorilor (85%) recunosc și înțeleg eticheta energetică și o folosesc în deciziile lor de achiziționare.
5. Introducerea claselor energetice A+ și mai înalte în temeiul Directivei privind etichetarea energetică din 2010 a redus eficacitatea etichetei energetice în motivarea consumatorilor pentru achiziționarea de produse mai eficiente. Modificarea designului cu adăugarea de plusuri pentru a indica clase de eficiență mai înalte decât clasa A este mai puțin eficace în a motiva cumpărătorii să achiziționeze produse mai eficiente energetic decât scala inițială, de la A la G. Deși studiile efectuate în rândul consumatorilor arată că noua scală de pe etichete este inteligibilă pentru consumatori, aceasta le-a redus dorința de a plăti mai mult pentru produse mai eficiente, pentru că sunt mai puțin motivați de diferența dintre A+ și A+++ decât de diferența dintre C și A⁶. De asemenea, unele dintre pictogramele utilizate pe etichete pentru a reprezenta alți parametri sunt greu de

⁵ Comparativ cu media de 3,0 pentru o gamă de 17 politici de mediu. Acest raport ia în considerare costurile, pentru producători, ale fabricării etichetelor și ale îndeplinirii cerințelor, costurile punerii în aplicare și economiile financiare realizate de consumatorii finali în urma consumului redus de energie. El nu ia în calcul beneficiile dificil de cuantificat, cum ar fi marjele de profit mai mari pentru produsele eficiente mai scumpe, stimularea inovării, contribuția la securitatea energetică și eliminarea de pe piață a concurenței din partea produselor ieftine și de proastă calitate, prin asigurarea unei concurențe echitabile. *UK Department for Environment, Food and Rural Affairs, Emerging Findings from Defra's Regulation Assessment First update covering 2012, February 2015* [Ministerul britanic al Mediului, Alimentației și Afacerilor Rurale (Defra), rezultate obținute în urma evaluării regulamentelor de către Defra, prima actualizare, februarie 2015].

⁶ Mai multe detalii în studiul *London Economics & Ipsos Mori, A study on the impact of the energy label – and of potential changes to it – on consumer understanding and on purchase decisions, 2014* (Studiu privind impactul etichetei energetice - și al modificărilor potențiale aduse acesteia - asupra înțelegerii consumatorilor și asupra deciziilor lor de achiziționare, 2014). <http://ec.europa.eu/energy/en/studies>

înțeles, de exemplu, „sigla comutatorului” de pe eticheta televizoarelor sau eficiența uscării de pe eticheta mașinilor de spălat vase.⁷

6. Există o tendință actuală de a cumpăra produse de dimensiuni mari, dar care sunt eficiente și de a beneficia astfel de o clasă energetică înaltă; aceste produse au însă un consum total absolut de energie mai mare decât aparatele electrocasnice de același tip de mai mici dimensiuni.
7. Impunerea deficitară a normelor de către autoritățile naționale de supraveghere a piețelor contribuie la nerespectare, reducând economiile de energie preconizate cu un procent estimat la 10 %. A se vedea, de asemenea, secțiunea 3.
8. Măsurătorile au indicat că, pentru anumite produse, nivelul ambițiilor este prea mic comparativ cu ceea ce este deja fezabil tehnic și economic.
9. Deși unele măsuri au luat în considerare impactul asupra mediului și din alte perspective decât cea a energiei, pentru etapa de utilizare, există potențial pentru reducerea în continuare a acestui impact, de exemplu din perspectiva durabilității, a reparabilității, a potențialului de reutilizare, reciclare și recuperare, a conținutului reciclat și a utilizării principalelor materiale și a substanțelor periculoase.
10. În ceea ce privește eficiența, procesul legislativ este prea lung (în medie de 49 de luni), ceea ce face ca munca tehnică și de pregătire să fie deja depășită în momentul deciziei politice, în special pentru produsele electronice cu dezvoltare rapidă.
11. Cele două directive sunt complementare și punerea lor în aplicare se realizează în bună măsură în mod coerent.
12. Pentru mai multe produse, clasele energetice slabe sunt inexistente, pentru că măsurile de proiectare ecologică au eliminat modelele cu performanțe slabe, iar producătorii au răspuns la progresul tehnologic prin fabricarea de produse tot mai eficiente. Pentru mai multe categorii de produse, problema apare și la clasele mai înalte. În cazurile extreme privind mașinile de spălat, frigiderele și mașinile de spălat vase, eticheta energetică afișează în prezent clase de la A+++ la D, dar nu se mai pot introduce pe piață decât electrocasnice cu etichetă A+++ , A++ și A+. Fără posibilitatea comparării cu o scală completă de la A la G, relevanța etichetei pentru consumatori este subminată.
13. Valoarea adăugată de UE provine de la cadrul de reglementare armonizat, care a redus costurile pentru producători și a făcut ca UE să stabilească tendințele în ceea ce privește eforturile de reglementare și de standardizare la nivel internațional.
14. Politica în domeniu continuă să aibă relevanță și din perspectiva atingerii de către UE a obiectivului de eficiență energetică dincolo de 2020. Ea poate contribui și la eficiența utilizării resurselor și la economia circulară.

⁷ Ecofys, *Evaluation of the Energy Labelling Directive and specific aspects of the Ecodesign Directive: Background report I: Literature review, December 2013* (Ecofys, Evaluarea Directivei privind etichetarea energetică și aspecte specifice ale Directivei privind proiectarea ecologică: raport general I. Trecerea în revistă a literaturii de specialitate, decembrie 2013).

15. Informarea consumatorilor rămâne o chestiune primordială în epoca digitală. Reglementările privind eficiența energetică au fost adaptate recent, astfel încât eticheta energetică să apară și pe internet⁸.
16. În ceea ce privește contribuția adusă de cerința ca publicitatea să cuprindă o trimitere la clasa energetică [articolul 4 litera (c)], efectul acesteia nu a putut fi cuantificat, însă evaluarea a stabilit că cerința răspundea unei nevoie de informare de pe piață.
17. Cerințele privind achizițiile publice [articolul 9 alineatul (1)] au fost deja evaluate în 2011 și, prin urmare, au fost eliminate din Directiva privind etichetarea energetică și au fost preluate într-o formă modificată de Directiva privind eficiența energetică⁹.
18. Din studiul acoperirii media din ultimii ani, este clar că beneficiile acestei politici nu au fost comunicate suficient.

3. RAPORT DE SINTEZĂ CU PRIVIRE LA SUPRAVEGHEREA PIETEI

În 2014, statele membre au transmis Comisiei rapoarte privind activitățile lor de supraveghere a pieței din perioada 2009-2013, în formatul furnizat de Comisie.

Informațiile transmise arată că, în 2009 și 2010, circa o treime dintre statele membre nu au avut sau au avut foarte puține activități de supraveghere a etichetării energetice și a proiectării ecologice. Comisia a discutat aceste chestiuni cu statele membre și numărul statelor membre cu activitate redusă în domeniu este în scădere.

Numărul inspecțiilor și numărul modelelor de produse inspectate a crescut semnificativ în perioada 2009-2013, în vreme ce măsurile de proiectare ecologică și de etichetare energetică au început să acopere tot mai multe grupe de produse. Numărul statelor membre care testează produsele în laboratoare a crescut, ajungând de la doar câteva la aproape jumătate dintre ele. Deși testarea produselor este doar o modalitate de a verifica respectarea normelor, ea reprezintă totuși un instrument esențial, întrucât este unicul mod de a stabili dacă un produs îndeplinește cerințele minime de proiectare ecologică și/sau dacă eticheta indică clasa energetică corectă. Unul dintre motivele pentru care nu toate statele membre testează produsele în laboratoare este faptul că aceste teste sunt costisitoare. Acesta este, probabil, și motivul pentru care cele mai multe teste se efectuează asupra electrocasnicelor mici, cum ar fi sursele de alimentare externă sau lămpile, și verifică respectarea cerințelor referitoare la modurile standby și oprit.

Nivelul de conformitate identificat de autoritățile de supraveghere a pieței variază în funcție de statul membru, de produs și de an. Între 5 % și 40 % dintre produse sunt oferite spre vânzare fără etichete energetice sau cu etichetele afișate incorect (de exemplu, fără să fie clar vizibile, cu etichetă greșită sau cu indicații pe etichetă care nu corespund testelor de laborator). În cazul proiectării ecologice, de obicei între 10 % și

⁸ Regulamentul delegat (UE) nr. 518/2014 al Comisiei din 5 martie 2014 de modificare a Regulamentelor delegate (UE) nr. 1059/2010, (UE) nr. 1060/2010, (UE) nr. 1061/2010, (UE) nr. 1062/2010, (UE) nr. 626/2011, (UE) nr. 392/2012, (UE) nr. 874/2012, (UE) nr. 665/2013, (UE) nr. 811/2013 și (UE) nr. 812/2013 ale Comisiei în ceea ce privește etichetarea produselor cu impact energetic pe internet - JO L 147, 17.5.2014, pp. 1-28.

⁹ Directiva 2012/27/UE, JO L 315, 14.11.2012, p.1.

50 % dintre produsele inspectate și/sau testate sunt neconforme. Cu toate acestea, nivelul de neconformitate identificat de autorități este de obicei mai ridicat decât nivelul global de neconformitate de pe piață, pentru că supravegherea pieței tinde să aibă în vizor mărcile și magazinele cunoscute pentru sau bănuite de neconformitate. Global, neconformitatea de pe piață poate fi estimată la 20 %, ceea ce duce la pierderea a circa 10 % din economiile de energie preconizate (16 Mtep energie primară pe an).

4. COMPETENȚE DELEGATE

Directivele privind proiectarea ecologică și respectiv privind etichetarea energetică sunt directive-cadru, care stabilesc reguli și principii generale și împuternicesc Comisia să adopte acte legislative mai detaliate, în coordonare cu statele membre. Ambele directive stabilesc condițiile în care Comisia își poate exercita această competență. Potrivit Directivei privind etichetarea energetică, aceste acte iau forma unor acte delegate¹⁰ care sunt discutate de statele membre în cadrul grupului de experți, în vreme ce, pentru proiectarea ecologică, actele iau forma unor măsuri de punere în aplicare adoptate prin procedura comitetelor, cu votul majorității statelor membre în cadrul unui comitet de reglementare. Un act delegat privind etichetarea ecologică a unui produs anume se adoptă de obicei în paralel cu o măsură de punere în aplicare de proiectare ecologică, care stabilește cerințele minime de eficiență energetică pentru grupul de produse respectiv, pentru a se asigura un impact coerent al celor două măsuri.

Grupul de experți privind etichetarea energetică a fost instituit de Comisie în decembrie 2012¹¹ și a înlocuit Comitetul de reglementare privind etichetarea energetică a produselor consumatoare de energie, înființat în temeiul Directivei inițiale 92/75/CEE privind etichetarea energetică. Grupul de experți a discutat toate măsurile de etichetare energetică adoptate până în prezent în temeiul Directivei 2010/30/UE, asigurând astfel faptul că statele membre au fost consultate corespunzător. Până în prezent, au fost adoptate 12 acte delegate¹² privind etichetarea energetică. După adoptarea actelor delegate privind etichetarea energetică de către Comisie, nici Parlamentul European, nici Consiliul nu a emis până în prezent vreo obiecție la actele delegate în perioada de obiecție de patru luni. Actele delegate au fost publicate apoi în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și au intrat în vigoare la scurtă vreme după aceea.

Comisia consideră că delegarea competențelor în ceea ce privește etichetarea energetică contribuie efectiv la stabilirea normelor detaliate necesare de etichetare energetică a produselor și a aparatelor electromenajere. În plus, estimează că și-a exercitat în mod corect competențele delegate în temeiul Directivei privind etichetarea energetică.

5. CONCLUZII

Pe baza rezultatelor evaluării, Comisia consideră că este necesară revizuirea Directivei privind etichetarea energetică. Prezentul raport este însoțit de o propunere de revizuire a Directivei privind etichetarea energetică, care abordează în special eficacitatea în scădere

¹⁰ Articolul 290 din TFUE

¹¹ Codul Grupului de experți: E02854.

¹² https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/list_of_energ_labelling_measures_3.pdf. A se remarca faptul că s-a mai adoptat o măsură privind etichetarea energetică, măsură ce modifică reglementările actuale în ceea ce privește afișarea etichetei energetice pe internet.

a etichetei (secțiunea 2 punctele 5 și 12) și slaba impunere a normelor (secțiunea 2 punctele 5 și 7, secțiunea 3).

În ceea ce privește Directiva privind proiectarea ecologică, nu sunt necesare modificări legislative pentru a corecta problemele identificate în cursul evaluării. În special, abordarea impactului asupra mediului de altă natură decât cea energetică în etapa de utilizare (respectiv durabilitatea, potențialul de reciclare și de reparare) se poate face mai sistematic prin măsuri de proiectare ecologică, fără a necesita modificarea cadrului legislativ.

Pentru a îmbunătăți înțelegerea etichetei energetice (secțiunea 2 punctul 5), Comisia intenționează să desfășoare studii asupra consumatorilor la elaborarea etichetelor energetice specifice produselor, în special pentru a se asigura că toate pictogramele și eticheta în ansamblu sunt ușor de înțeles.

Pentru a îmbunătăți punerea în aplicare și impunerea normelor (secțiunea 2 punctul 7), Comisia intenționează, de asemenea, să faciliteze cooperarea în continuare dintre autoritățile naționale de supraveghere a piețelor prin intermediul grupurilor de cooperare administrativă („ADCO”) privind proiectarea ecologică și privind etichetarea energetică și prin proiecte comune dedicate, cum ar fi proiectul finanțat de UE „EEpliant”¹³.

Pentru a aborda problema procesului legislativ prea lung identificat în secțiunea 2 (punctul 10), Comisia intenționează să notifice proiectele de regulamente delegate membrilor Organizației Mondiale a Comerțului în temeiul Acordului privind barierele tehnice în calea comerțului în etape mai timpurii ale procesului, în paralel cu consultarea Forumului Consultativ¹⁴.

Pentru produsele electronice, schimbările legate de dezvoltarea rapidă a pieței (secțiunea 2 punctul 10) și absența unei relații clare între prețul de achiziție și eficiența energetică merită o reexaminare aprofundată dedicată. Comisia planifică să efectueze această reexaminare în contextul viitoarei evaluări a programului Energy Star al UE din 2016, abordând cu acea ocazie și echipamentele electronice neacoperite de program.

În sfârșit, Comisia își va continua activitățile îmbunătățite de comunicare legate de proiectarea ecologică specifică a produselor și de măsurile de etichetare ecologică, în efortul de a îmbunătăți gradul de cunoaștere al publicului și de a spori acceptarea politicii dedicate.

¹³ http://www.prosafe.org/images/Documents/EEPLIANT/EEPPLIANT_Press_release_v2.pdf

¹⁴ În prezent, OMC este notificată după consultarea interservicii din cadrul Comisiei. Invitațiile la reuniunile Comitetului de reglementare și ale Grupului de experți privind etichetarea energetică nu pot fi trimise înainte de sfârșitul perioadei de 60 de zile de notificare a OMC. Prin urmare, procesul este efectiv stopat vreme de trei până la patru luni din cauza notificării OMC.